

Jaarverslag Vrienden van de UBLeiden - 2020

Doelstelling

De Vriendenstichting is opgericht in 2012 om de bekendheid met en de belangstelling voor de UBL onder een breed publiek te bevorderen, en om een bijdrage te leveren aan de instandhouding, uitbreiding en digitalisering van de bijzondere collecties van de UBL. De Vriendenstichting speelt een actieve rol bij het werven van geldmiddelen om de collecties uit te breiden, te digitaliseren en te restaureren en om belangstellenden voor de UBL als vriend aan zich te binden. Maar de vriend of vriendin krijgt er ook wat voor terug.

De Vriendenstichting organiseert regelmatig activiteiten, zoals feestelijke openingen van tentoonstellingen over delen van de collecties. Hiervoor krijgen de vrienden een uitnodiging. Daarnaast worden de vrienden getraakteerd op lezingen door conservatoren of onderzoekers, die hen kennis laten maken met verrassende bijzondere collecties en de rol die deze spelen in onderzoek.

De stichting heeft een ANBI-status; fiscaal nummer: 851757649

Het aantal vrienden per 31 december 2020 bedroeg 252.

Bestuur van de Stichting

- Dr. Els M. Jacobs (Voorzitter)
- Drs. Steven Hagers (Japanoloog; secretaris tot 1 april)
- Mr Camée van Blommestein BA (Kunsthistoricus; secretaris vanaf 1 april)
- Prof. dr. Dirk van Delft (Voormalig directeur Rijksmuseum Boerhaave en Bijzonder hoogleraar Materieel erfgoed van de natuurwetenschappen)
- Dr. Roelof van Gelder (Historicus)
- Drs. Els Barents (Fotohistoricus, voormalig directeur Huis Marseille, tot 18 juni)
- Drs. Laura Plezier (Penningmeester; Promovendus Kunstgeschiedenis UL)
- Vincent Mentzel (Fotograaf; aangetreden per 1 oktober 2020)
- Dr. Roger Tol (Voormalig directeur KITLV Jakarta; aangetreden per 1 september 2020)
- Dr. Kasper van Ommen (Coördinator Scaliger Instituut/conservator WGW UBL)

Het bestuur vergaderde in 2020 vier keer.

In 2020 werden de volgende activiteiten georganiseerd:

Vriendendag

Op 1 april stond de jaarlijkse Vriendendag gepland. Door de snelle ontwikkelingen rond het Coronavirus zag het bestuur zich echter genoodzaakt de jaarlijkse Vriendendag af te zeggen en door te schuiven naar 2021. Juist deze middag is een belangrijk moment om elkaar als Vrienden van de UB Leiden te treffen en onderling nieuwtjes uit te wisselen.

Hoogtepunt van de Vriendendag is de zogenaamde vlootschouw, waarbij conservatoren nieuwe aanwinsten tonen en toelichten die met steun van de Vrienden werden verworven. Op de valreep van dit jaar werd een vlootschouw in digitale vorm georganiseerd. Tijdens deze presentatie lichtten conservatoren Maartje van den Heuvel, Nadia Kreeft, Jef Schaeps en Mart van Duijn ieder een door de Vrienden gesteunde aankoop toe.

Jef Schaeps met een van de tekeningen van Nasatja Kensmil

Nadia Kreeft toont Doûfu haruma, het woordenboek van Doeff-Halma

De Vrienden ontvingen in 2020 op 4 juni, 7 september en 7 december een digitale nieuwsbrief met actuele berichten en activiteiten.

Website Vrienden

De Vrienden van de UBL hebben op de website van de UBL een eigen plek onder het prominente kopje *Steun ons*; <https://www.bibliotheek.universiteitleiden.nl/steun-ons>

Daar wordt informatie verstrekt over de stichting en hoe men zich als begunstiger kan opgeven.

Openingen van tentoonstellingen

De Vrienden ontvingen uitnodigingen voor de opening van een aantal digitale tentoonstellingen en andere activiteiten, zoals live Boekensalons via streaming waarin Abdelkader Benali en Martin Bossenbroek werden geïnterviewd over hun nieuwste boeken. In een reeks podcasts lichtten Leidse onderzoekers aan de hand van bijzondere stukken uit onze collecties onderwerpen toe gerelateerd aan ons jaarthema: Onderdrukking en Vrijheid.

Themanummer De Boekenwereld

Eind 2020 ontvingen alle vrienden het jaarlijkse themanummer van het tijdschrift *De Boekenwereld*. *Tijdschrift voor Bijzondere Collecties*, ditmaal met als thema *Studentenleven en universiteit*. Dit nummer verscheen als vooruitblik op het UBL-themaprogramma *Universiteit & Studentenleven*, dat in 2021 zal plaatsvinden.

De door de Stichting Vrienden ondersteunde aankopen

Een van de belangrijkste doelstellingen van de Stichting Vrienden is het ondersteunen van aankopen voor de bijzondere collecties van de UB Leiden. Het bestuur heeft met veel genoegen de volgende steunaanvragen van conservatoren Mart van Duijn, Jef Schaeps, Maartje van den Heuvel, Nadia Kreeft en Marc Gilbert gehonoreerd.

Een omvangrijk en geïllustreerd wiskundehandschrift uit de periode 1623- ca. 1650 van de vermaarde zeventiende-eeuwse Haarlemse wiskundige en handelaar Gerard Kinckhuijzen (1625-1666)

Een foto (contactafdruk) uit de serie *Distortion* (1933) van de Hongaarse surrealistische fotograaf André Kertész. (De foto is 2020 aan de collectie toegevoegd, nadat het besluit over aanschaf in december 2019 is genomen.)

Nagasaki Halma of *Doûfu haruma* (1855), het vroegste voorbeeld van een Nederlands-Japans woordenboek samengesteld door Hendrik Doeff en gebaseerd op François Halma's *Woordenboek der Neder-duitsche en Fransche Talen*

Een zeventiende-eeuws geschilderd portret van de hoogleraar Josephus Justus Scaliger (1540-1609), afgebeeld in een rode toga

Twee tekeningen (2018) van de Amsterdamse kunstenaar Natasja Kensmil

Een keizerlijk edict uit de Ming-Dynastie (gedateerd 1582), afkomstig uit de voormalige collectie van de bekende sinoloog en detectiveschrijver Robert van Gulik, aangekocht mede met steun van het Rombouts Fonds voor Chinese Bijzondere Collecties, een fonds op naam bij het Leids Universiteits Fonds (LUF)

Twee Chinese blokboeken op *Qianlong*-formaat met 46 zwart-wit Illustraties van het ploegen van het land en het weven van textiel, vergezeld van keizerlijke inscripties. Beijing (1740?), met steun van het Rombouts Fonds voor Chinese Bijzondere Collecties

Gesprek nieuwe hoofdconservator Garrelt Verhoeven

In een kennismakingsgesprek met de nieuw aangetreden hoofdconservator Garrelt Verhoeven onderzocht het bestuur welke mogelijkheden er zijn om in samenwerking met de UBL méér Vrienden te werven en in algemene zin de financiële armslag van de Vrienden-stichting te vergroten. Er wordt daarbij gedacht aan het instellen van fondsen op naam bij het Leids Universiteits Fonds, zoals het reeds bestaande Romboutsfonds voor Chinese Bijzondere Collecties. Steun is niet alleen nodig voor aankoop van werken voor de collectie, maar ook breder in de zin van onderzoek en restauratie. Mogelijk kunnen de Vrienden bijdragen aan het organiseren van tentoonstellingen om hun betrokkenheid bij de Bijzondere Collecties te tonen, waardoor eventueel andere fondsen zoals het Prins Bernhard fonds en het Mondriaanfonds, willen meefinancieren. De Vrienden zouden nevenactiviteiten bij dergelijke tentoonstellingen kunnen organiseren en daar ledenwerving aan koppelen.

Een cadeautje voor de Vrienden

Aan het eind van het jaar werden de Vrienden getraakteerd op een cadeautje van de bibliotheek in de vorm van een aantrekkelijk boekje over een aantal zg. Elseviertjes, geschreven door hoofdconservator Garrelt Verhoeven. Het boekje, met de titel *De Vreemde zaak van het quasi onvindbare Elzeviertje. Een bibliografische cold case in tijden van Corona*, werd de Vrienden aangeboden als troost voor de vele activiteiten die in 2021 geen doorgang hebben kunnen vinden. Het boekje wordt tevens ingezet als een middel om nieuwe vrienden te werven.

Verlies- en winstrekening

Uitgaven 2020		Inkomsten 2020	
Betalingsverkeer ING bank	170,46	Donaties Vrienden	9220,-
Diverse kosten	-	Overige inkomsten	-
Bijdragen aankopen UB	26.678,00		
<u>Totaal uitgaven</u>	<u>26.848,46</u>	<u>Totaal inkomsten</u>	<u>9220,-</u>
		Verlies 2020	17.628,46
		<u>Totaal</u>	<u>26.848,46</u>
Balans per 31-12-2020		Balans per 31-12-2020	
Betaalrekening	5785,74	Kapitaal	116.309,61
Vermogensrekening	110.523,87		
Totale activa	<u>116.309,61</u>	Totale passiva	<u>116.309,61</u>
Kapitaalsvergelijking		Kapitaalsvergelijking	
Kapitaal 2019		Resultaat V en W-rekening	16.625,25
Kapitaal 2020			
<u>Wijziging vermogen</u>	<u>16.625,25</u>	<u>Totaal passiva</u>	<u>16.625,25</u>